



## Zbiór Orzeczeń

Sprawa T-491/17

**Istituzione pubblica di assistenza e beneficenza „Opere Pie d’Onigo”  
przeciwko  
Komisji Europejskiej**

**Postanowienie Sądu (druga izba) z dnia 24 września 2019 r.**

Skarga o stwierdzenie nieważności – Pomoc państwa – System pomocy wprowadzony przez Włochy na rzecz niektórych podmiotów świadczących usługi socjalne i zdrowotne – Koszty związane z nieobecnościami pracowników z powodu macierzyństwa i pomocy członkom rodziny pozostającym na utrzymaniu – Składki wpłacane przez państwo na rzecz przedsiębiorstw prywatnych – Decyzja o niewnoszeniu zastrzeżeń – Brak postawienia w niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej – Brak bezpośredniego oddziaływania – Niedopuszczalność

*Skarga o stwierdzenie nieważności – Osoby fizyczne lub prawne – Akty regulacyjne – Akty niewymagające przyjęcia środków wykonawczych i dotyczące skarżącego bezpośrednio – Pojęcie bezpośredniego oddziaływania – Kryteria – Decyzja Komisji stwierdzająca brak pomocy państwa – Skarga podmiotu konkurującego z przedsiębiorstwem będącym beneficjentem – Podmiot konkurujący, który nie uzasadnia bezpośredniego oddziaływania swojego prawa do tego, by nie ponosić skutków zakłócenia konkurencji – Niedopuszczalność*

(art. 263 akapit czwarty TFUE)

(zob. pkt 21–36)

### Streszczenie

W postanowieniu Opere Pie d’Onigo/Komisja (T-491/17), wydanym w dniu 24 września 2019 r., Sąd odrzucił jako niedopuszczalną skargę wniesioną przez Istituzione pubblica di assistenza e beneficenza „Opere Pie d’Onigo” (zwana dalej „OPO”) o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji Europejskiej, zgodnie z którą przepisy włoskie, które wykluczają niezależne podmioty publiczne o celach niezarobkowych z systemu zabezpieczenia społecznego opartego na ubezpieczeniach nie stanowią pomocy państwa na rzecz prywatnych dostawców usług socjalnych i zdrowotnych, którzy korzystają z tego systemu<sup>1</sup>.

OPO jest włoskim niezależnym podmiotem publicznym o charakterze niezarobkowym, który świadczy pomoc socjalną i zdrowotną, w szczególności na rzecz osób starszych lub niepełnosprawnych. W skardze skierowanej do Komisji OPO zawiadomiła o nierównym traktowaniu publicznych i prywatnych podmiotów świadczących usługi socjalne we Włoszech, ponieważ jedynie ci ostatni korzystają z systemu zabezpieczenia społecznego opartego na

<sup>1</sup> Decyzja Komisji C(2017) 1939 final w sprawie pomocy państwa SA.38825 „Domniemana pomoc państwa dla prywatnych dostawców usług socjalnych i zdrowotnych” (Dz.U. 2017, C 219, s. 1)

ubezpieczeniu. W tym względzie OPO wskazała zarówno na nierówne traktowanie publicznych i prywatnych podmiotów świadczących usługi socjalne w odniesieniu do zakresu niektórych świadczeń przyznawanych pracownikom, jak również na fakt, że państwo włoskie zakwalifikowało ich jako podmiot publiczny, a nie prywatny. W zaskarżonej decyzji Komisja stwierdziła jednak, że środki krajowe, o których mowa w skardze złożonej do Komisji, nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

Skarga o stwierdzenie nieważności wniesiona przez OPO na tę decyzję Komisji została odrzucona jako niedopuszczalna na tej podstawie, że OPO nie miała legitymacji procesowej czynnej.

W tym względzie Sąd wprawdzie przypominał, że zgodnie z art. 263 akapit czwarty, ostatnia część zdania TFUE każda osoba fizyczna lub prawna może wnieść skargę na akty regulacyjne, które dotyczą jej bezpośrednio i nie wymagają środków wykonawczych. Odnośnie do przesłanki bezpośredniego oddziaływania, Sąd podkreślił ponadto, że wymaga ona kumulatywnego spełnienia dwóch kryteriów, a mianowicie aby sporny środek, po pierwsze, wywierał bezpośredni wpływ na sytuację prawną jednostki, a po drugie, nie pozostawiał żadnego zakresu uznania swoim adresatom, zobowiązanych do jego wykonania, które ma charakter czysto automatyczny i wynika z samych uregulowań Unii Europejskiej, bez potrzeby stosowania innych przepisów pośrednich.

Ponieważ przesłanka bezpośredniego oddziaływania wymaga, by zakwestionowany akt wywierał bezpośredni wpływ na sytuację prawną strony skarżącej, Sąd następnie sprawdził, czy OPO wskazała powody, dla których zaskarżona decyzja może postawić ten podmiot w niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej, a tym samym wywoływać skutki na jego sytuację prawną. Tymczasem, skoro OPO nie wyjaśniło takich powodów we właściwy sposób, Sąd stwierdził, że kryterium bezpośredniego oddziaływania nie było w niniejszej sprawie spełnione. Z tego względu Sąd odrzucił skargę o stwierdzenie nieważności w całości jako niedopuszczalną.